

STEDELIJKE ADVIESRAAD VOOR PERSONEN
MET EEN HANDICAP

Dienst Lokaal Sociaal Beleid, Departement Welzijn
en Samenleving

Correspondentieadres: Stadhuis,
Botermarkt 1 – 9000 Gent

saphgent@hotmail.com

www.stad.gent/saph

Datum 3 november 2025

Advies gericht aan:

Schepen Hafsa El-Bazioui - Schepen van Participatie, Buurtwerk, Mondiale
Solidariteit, Facilitair Management en Digitalisering

ADVIES OVER

Aanbevelingen op de beleidsverklaring Gent.

Soort advies

- Verplicht
  - Spontaan
  - Op vraag
-

Inleiding

De SAPH concentreert zich in dit advies op de kerninhoud van de beleidsverklaring, op basis van het memorandum uit 2024 en aangevuld met enkele aanvullende bedenkingen en bezorgdheden. In de komende beleidsperiode zal de SAPH dieper ingaan op specifieke thema's via gerichte adviesnota's en dialoogmomenten met de bevoegde schepenen.

De SAPH hanteert de ruime definitie van 'personen met een handicap' zoals in het VN-verdrag: personen met langdurige fysieke, mentale, verstandelijke of zintuiglijke beperkingen of psychische kwetsbaarheid die, in interactie met diverse drempels, hun volledige en gelijke deelname aan de samenleving belemmeren.

De SAPH heeft momenteel geen zicht op de bijbehorende budgetten en kan die daarom niet in dit advies meenemen.

De SAPH roept het schepencollege op om de voorliggende beleidsverklaring zelf te toetsen aan het VN-verdrag en aan eventuele Vlaamse kaders zodra die beschikbaar zijn. Het ambitieniveau van de stad voor inclusie van personen met een handicap mag hoog zijn: de stad moet op stadsniveau durven verder te gaan dan de Vlaamse kaders en vernieuwende proeftuinen ondersteunen, terwijl zij tegelijk haar signalen en ervaringen op Vlaams niveau blijft delen.

1. WONEN

- *Beleidsverklaring p. 4: "Er zijn vandaag ongeveer 14.000 sociale huurwoningen in Gent, goed voor 11 procent van alle Gentse huishoudens. De ambitie is om dat tegen 2050 op te trekken naar 20 procent. We herbevestigen het groeipad en voeren het meerjarenplan van Thuispunt"*

De SAPH (en ook de andere doelgroepadviesraden) ondersteunen deze ambitie, maar pleiten daarbij voor een jaarlijkse aangroei van minstens 3% om zo snel mogelijk de achterstand te verkleinen. De SAPH beklemtoont dat deze sociale woningen ook bruikbaar moeten zijn voor personen met een handicap en geschikt moeten zijn voor levenslang wonen.

- *Beleidsverklaring p. 5: 'Een betaalbare huurmarkt
Via het Verhuurderspunt verhogen we het aanbod kwalitatieve, betaalbare huurwoningen op de private huurmarkt'*

Kwalitatieve, betaalbare huurwoningen moeten ook voor iedereen toegankelijk zijn. Personen met een handicap krijgen nog altijd af te rekenen met vooroordelen en (indirecte) discriminatie (twijfels over hun financiële draagkracht, over hun mogelijkheden om het pand te onderhouden...). Versterk daarom het stedelijke non-discriminatiebeleid op de private huurmarkt en help als stad uithuiszetting te voorkomen door actieve bemiddeling.

- *Beleidsverklaring p. 6 'De Stad reikt de hand' We voeren doelgroepgericht aanbodbeleid voor personen met specifieke mentale of fysieke kwetsbaarheden. We promoten aanpasbaar en drempelloos bouwen voor personen en ouderen met fysieke beperkingen. Bovendien moedigen we investeringen aan in de aanpassing van bestaande woningen voor personen met een beperking.'*

Een succesvol doelgroepgericht woonbeleid vergt de actieve participatie van alle doelgroepen. De SAPH wil hierin een blijvende constructieve rol vervullen, is vragende

partij voor regelmatig overleg met de betrokken stadsdiensten, en zal haar expertise inzetten om discriminatie op de Gentse woonmarkt te helpen voorkomen.

- *Beleidsverklaring p.6 : We maken een gedragen toekomstvisie op voor cohousing, huisdelen en de aanpak van onderbenutte woningen en we gaan hierover in dialoog met andere overheden.*

Voor personen met een handicap is een of andere vorm van 'huisdelen' één van de wegen om vooroordelen en discriminatie die ze op de huurmarkt ondervinden te ontwijken. Dan moeten die woonvormen wel toegankelijk zijn en moet 'huisdelen' mogelijk worden zonder dat hun uitkering/vervangingsinkomen verlaagd wordt. De stad Gent blijft zich daar bij alle bevoegde beleidsdomeinen actief voor inzetten.

- *Beleidsverklaring p. 7: Meer kwaliteit en duurzaamheid: ‘We informeren, adviseren en ondersteunen huurders, verhuurders, eigenaars, studenten en kotbazen over al hun vragen die met hun woning, woningkwaliteit, betaalbaarheid, toegankelijkheid en woonzekerheid te maken hebben.’*

De SAPH ondersteunt dit ten volle, maar betreurt dat niet expliciet herbevestigd wordt dat universal design het uitgangspunt moet zijn. Zodat meer wordt ingezet op levensloopbestendige, toegankelijke woningen en woonvormen die ook thuis- en mantelzorg faciliteren.

- *Beleidsverklaring p.7: ‘We werken samen met de stakeholders aan een richtlijn waaraan studentenhuisvesting moet voldoen om ook toegankelijk te zijn voor studenten met een beperking.’*

De SAPH deelt deze zorg volkomen, maar had graag hier een duidelijke kwantitatieve doelstelling gezien.

Besluit:

- Voeg concreet toe dat alle nieuwe sociale woningen voldoen aan de principes van universal design en dat Gent jaarlijks rapporteert over het aantal toegankelijke woningen.
  - Blijf een aangepaste subsidie of premie voorzien voor wie aanpassingen doet aan huurwoningen om ze toegankelijk te maken.
  - Breid het luik “betaalbaarheid” uit met erkenning dat personen met een handicap vaak bijkomende lasten hebben (hulpmiddelen, assistentie) en dat daar compensatie voor nodig is.
  - Voeg toe dat de stad de mogelijkheid van huisdelen zonder verlies van uitkering actief verdedigt bij hogere overheden.
  - Neem op dat anti-discriminatie op de huurmarkt (praktijktesten en bemiddeling) structureel wordt verdergezet en uitgebreid.
- Juridische opmerking over “praktijktesten”: Uit recente analyse blijkt dat in België

praktijktesten en mystery shopping juridisch erkend zijn als middel om discriminatie aan te tonen — bijvoorbeeld via Unia: “Iedereen kan praktijktesten doen om discriminatie aan te tonen. ... Het Hof van Beroep van Brussel erkende trouwens praktijktesten al in 2020 als bewijsmiddel.” (bron: unia.be, 2024). Het is dus geen gegeven dat praktijktesten wettelijk verboden zijn, maar de toepassing verschilt per gewest.

- Nieuwbouw en projectontwikkeling in het koopsegment houdt ook weinig rekening met handicap en personen met een beperking met een te hoog inkomen die niet op de sociale huurmarkt terecht kunnen. Ook door stedenbouwkundige ambities worden projecten wel eens onleefbaar voor personen met een handicap. Het is bv. in veel nieuwbouwprojecten niet meer mogelijk in de nabijheid van de woning/het appartement te parkeren. Voor personen met een mobiliteitsbeperking werkt dit nefast. In de stedelijke bouwverordeningen zou dit kunnen opgenomen worden of via subsidies gepromoot.
- Leg vast dat de SAPH structureel betrokken blijft bij de programmaregisseur sociaal wonen.

2. RUIMTE

- *Beleidsverklaring p. 15 ‘Ook kleine ingrepen in de openbare ruimte – zoals kleine wegenwerken, nutswerken, verhuisbewegingen, herstellingen of tijdelijke innames – hebben een merkbare impact op de omgeving. Met een gericht minder-hinder-beleid willen we de leefbaarheid voor bewoners, handelaars en weggebruikers maximaal behouden. We stimuleren de bundeling van werken, beperken de duur van innames en voorzien een vlotte en veilige doorgang voor voetgangers en fietsers.’*

De SAPH verwacht meer aandacht voor toegankelijkheid en bv het compenseren van blauwe plaatsen die wegvallen door werken of evenementen, al dan niet van tijdelijke aard.

3. MOBILITEIT

- *Beleidsverklaring p. 18: “Ook de Gentse fietstaxi’s bouwen we verder uit, zodat ouderen of mensen die minder mobiel zijn zich makkelijk kunnen verplaatsen.”*

De SAPH merkt op dat het aanbod van de fietstaxi beperkt is:

- heel beperkt is in afstand (max 5km)
- enkel binnen de zone R40 rijdt
- niet tijdens weekend en feestdagen rijdt
- een heel beperkt aanbod heeft, vaak door gebrek aan vrijwilligers
- een beperkt aanbod in tijd, van 8u tot max 19u
- afhankelijk is van de weersomstandigheden

- Boeken kan per telefoon enkel in de voormiddag. Wel per email.

De SAPH vraagt uitbreiding van de dienstverlening van de fietstaxi op alle bovengenoemde onderdelen.

- *Beleidsverklaring p. 18: “Voor de taxisector voorzien we hulpmiddelen die ze kunnen inzetten om hun wagens toegankelijk te maken.”*

Als dit betekent dat men enkele reguliere taxi's rolstoeltoegankelijk maakt zou dit een grote meerwaarde zijn.

Nu moeten rolstoel gebonden mensen minstens 2 werkdagen op voorhand een rit boeken, is er vaak geen aanbod, is vervoer via gespecialiseerde taxibedrijven zeer duur en bovendien is het aanbod van Mobar (max 6 ritten per maand) zo minimaal dat vele rolstoelgebruikers noodgedwongen vaker dan men wil moeten thuisblijven.

- *Beleidsverklaring p. 19: Tegelijk vereenvoudigen we het vergunningensysteem voor wie echt toegang nodig heeft, zoals bewoners, zorgverleners en leveranciers en verhogen we onze inspanning om de werking van het autovrij gebied begrijpelijk te communiceren.*

Ook personen met een handicap hebben (zeker momenteel) nog vaak de auto nodig om de binnenstad te bereiken. Houd daar bij de verdere uitrol van het mobiliteitsbeleid voortdurend rekening mee.

Besluit:

- Voeg toe dat mobiliteit voor personen met een handicap betekent: recht hebben op zelfstandige verplaatsingen zonder organisatorische drempels.
- Onder het punt over haltes: formuleer een bindend groeiplan voor 100 % toegankelijke haltes tegen 2035 (inclusief auditieve, visuele en fysieke toegankelijkheid).
- Maak van aangepast vervoer 24/7 beschikbaar en reservatievrij vervoer een langetermijndoelstelling.
- Vermeld bij verkeersveiligheid de nood aan droge, veilige rustpunten aan overstappunten en kruispunten. Ook voor wie korte afstanden niet kan lopen.
- Breid het parkeerbeleid uit met een expliciete garantie dat blauwe parkeerplaatsen behouden blijven, ook bij werken of evenementen.
- Indien mogelijk blauwe parkeerplaatsen gratis toegankelijk maken in ondergrondse parkings. Onderzoek: Gemeenten hebben niet altijd de bevoegdheid om tarieven in een geprivatiseerde of concessie-parking af te dwingen. Gratis maken kan afhankelijk zijn van eigenaarschap en contractuele afspraken.
- Voeg een nieuw element toe: begeleidingshulp op mobiliteitsknooppunten, bijvoorbeeld via stadswachten of vrijwillige assistentie.
- Blijf investeren in aangepast vervoer voor personen met een mobiliteitsbeperking. Minstens zolang tot de basisbereikbaarheid in al zijn aspecten is uitgevoerd.

- *Beleidsverklaring p. 18: “We moderniseren verder het systeem van taxicheques, zodat het eenvoudig en digitaal werkt.”*

De SAPH wil betrokken worden bij deze hervorming.

4. KLIMAAT EN NATUUR

- *Beleidsverklaring p. 22: Gent vergroent: ‘We maken dus werk van meer en beter groen dat toegankelijk is voor iedereen, inclusief mensen met een beperking, ouderen, kinderen, ...’*

- Actieve natuurparticipatie maakt gezonder, maakt gelukkiger. Mensen met een handicap ervaren nog teveel drempels om de Gentse natuurgebieden te kunnen verkennen (fysieke drempels, gebrek aan begeleiding...).

Stimuleer en ondersteun initiatieven deze die drempels helpen wegnemen. Denk aan wijkgezondheidscentra en dokterspraktijken ('Natuur op voorschrift'), wijkgebonden initiatieven, natuurverenigingen (de vernieuwende initiatieven van Natuurpunt)...

- Onthard duurzaam en met aandacht voor toegankelijkheid. Ook op begraafplaatsen. Maak waterdoorlatende ondergronden die toegankelijkheid ondersteunen.

5. ARMOEDEBESTRIJDING

- *Beleidsverklaring p. 27: Voorkomen en bestrijden van armoede. In Gent zetten we actief in op het voorkomen én bestrijden van armoede, zodat elke Gentenaar – ook wie leeft in een kwetsbare situatie – een menswaardig leven kan leiden.*

Peronen met een handicap zijn bijzonder kwetsbaar voor de armoedeval. Discriminatie op de regionale arbeidsmarkt is helaas nog altijd een feit - en die vermindert voorlopig niet.

Idem op de woonmarkt - en een aangepaste woning komt vaak met extra kosten. Actieve participatie op alle maatschappelijke terreinen botst op mobiliteits- en toegankelijkheidsproblemen...

De SAPH verwacht daarom specifieke aandacht voor personen met een handicap binnen het luik armoedebestrijding van de beleidsverklaring, ook op het terrein van armoedepreventie.

6. WELZIJN, GEZONDHEID EN ZORG

- *Beleidsverlaring p. 30: Een zorgzame en gezonde stad: ‘We werken daarbij nauw samen met een brede waaier aan partners en hechten bijzonder veel belang aan gelijke kansen op*

gezondheid, met extra aandacht voor de meest kwetsbare mensen'. In Gent gaat ongeveer 30 procent van de vragen bij huisartsen over psychische klachten. We staan dus als stad voor een grote uitdaging en kiezen ervoor om daar stevig in te investeren. We voorzien extra middelen voor nieuw beleid om het mentaal welzijn van onze inwoners te versterken, met bijzondere nadruk op ondersteuning voor kinderen en jongeren. Samen met onze partners, de Gezondheidsraad en het middenveld bundelen we de krachten om hier nog sterker op in te zetten.

Natuurparticipatie vermindert stress, maakt blijer, maakt gelukkiger, maakt gezonder - de wetenschappelijke evidentie daarvan is ruim voorhanden. Ondersteun vernieuwende initiatieven die daarop inzetten.

- *Beleidsverklaring p. 30: 'We ondersteunen de wijkgezondheidscentra om preventie op wijkniveau te versterken, zetten vrijwillige gezondheidsgidsen in om drempels naar zorg weg te nemen en organiseren cultuursensitieve gezondheidsbabbels met begrijpelijke, laagdrempelige informatie over gezondheid.'*

De SAPH ondersteunt dit tenvolle en wil samenwerken met de stadsdiensten om haar expertise hierin ter beschikking te stellen.

- *Beleidsverklaring p. 31: 'Betaalbaarheid, levensbeschouwelijk pluralisme, respect voor professionele autonomie van artsen en aandacht voor patiëntenrechten en diversiteit zijn hierbij fundamentele uitgangspunten.'*

Onder andere wijkgezondheidscentrum De Kaai probeert hier via een patiëntenraad op een laagdrempelige, structurele manier werk van te maken. Stimuleer en ondersteun vergelijkbare verdere initiatieven. Help er voor zorgen dat personen met een handicap en hun mantelzorgers moeten hier een vaste plaats in krijgen.

- *Beleidsverklaring p. 33 'De gezondheidsraad, ouderenadviesraad en de eerstelijnszones blijven hierbij cruciale gesprekspartners.'*

Ook de SAPH, de Klankbordgroep Integrale Toegankelijkheid en ervaringsdeskundigen met een handicap zijn hierin cruciale partners.

Besluit:

De SAPH vraagt specifieke aandacht voor personen met een handicap in dit thema en wil hierin graag actief betrokken worden.

7. LEREN EN GROEIEN

- *Beleidsverklaring p. 36: “Samenwerking met CLB en Leersteuncentrum Pilar versterkt de zorg en bereidt de overgang naar inclusief onderwijs voor”.*

Besluit:

- Het begrip inclusief onderwijs in de beleidsverklaring blijft te algemeen: Geef duidelijk aan dat elke stedelijke school **verplicht redelijke aanpassingen** voorziet. En maak als stad een kader om het begrip ‘redelijke aanpassingen’ concreet invulling te geven en waar te maken. Richtlijnen kunnen betrekking hebben op materiële zaken, (zoals aangepast meubilair, software, visuele en auditieve hulpmiddelen, ...) als organisatorische elementen (flexibele roosters, extra ondersteuning,...).
- Voeg toe dat de stad Gent zich engageert om **vormingen en sensibiliseringstrajecten** voor schooldirecties, leerkrachten en ondersteunend personeel te organiseren in samenwerking met de SAPH en andere ervaringsorganisaties.
- Neem in de tekst op dat de stad ook **rolmodellen en leerkrachten met een handicap** actief stimuleert om in het onderwijs aan de slag te gaan.
- Voeg een engagement toe om de **fysieke toegankelijkheid van alle stedelijke scholen en speelplaatsen te verbeteren** via een meerjareninvesteringsplan.
- Voorzie opleidings- en stageplaatsen binnen stadsdiensten voor jongeren of studenten met een beperking.
- De SAPH vraagt de stad om een jaarlijkse rapportageverplichting op te nemen (bv. hoeveel scholen voldoen aan de toegankelijkheidsnormen en hoeveel personeelsleden vorming kregen)

8. INCLUSIE

- *Beleidsverklaring p.40: ‘Waar mogelijk wordt gekozen voor de definitie van toegankelijkheid in brede zin. D benadering, en ook financiële toegankelijkheid niet uit het oog verliezen.’*

De SAPH beklemtoont dat echte toegang tot een functie, diensten, activiteiten of gebouwen betekent dat een persoon die kan bereiken, betreden, begrijpen, gebruiken en beleven. Niet eenvoudig. Dit vergt een omvattende evaluatie van de functies en diensten van de stad op hun aandacht voor inclusie. Enkele aandachtspunten daarbij: voorzie voldoende tactiele en andere signalisatie, symbolen/pictogrammen, voldoende rustplaatsen, verstaanbare informatie,

herkenbaarheid, impulsarme ruimtes en stilteplekken, hulpmiddelen voor doven/slechthorenden en blinden/slechtzienden...

- *Beleidsverklaring p. 42 “We streven naar 40 procent toegankelijke bus- en tramhaltes tegen 2030”*

Als de tramhaltes worden aangepakt, liefst in beide rijrichtingen op hetzelfde moment aanpakken.

De SAPH vraagt een betere dienstverlenende houding van de bus- en tramchauffeurs. Met specifieke aandacht voor personen met een handicap tijdens de ritten.

Dring als stad bij de nuts- en vervoermaatschappijen aan om van werven een kans in plaats van een hinder te maken: laat hen die werken gebruiken om de toegankelijkheid te verbeteren.

- *Beleidsverklaring p. 42: Een inclusieve invulling van de modal shift. “We onderzoeken de mogelijkheid om de rechten verbonden aan de taxivoordeelkaart in de toekomst proactief toe te kennen, via de zogenaamde mobiliteitsindicatiescore.”*

Dit is een grote meerwaarde zodat ieder krijgt waar hij recht op heeft want bij vele mensen zijn taxi-cheques nog onbekend.

- *Beleidsverklaring p. 42: Een inclusieve invulling van de modal shift. “We dringen bij Vlaanderen én de vervoerregio Gent aan op voldoende ambitie om het flexvervoer toegankelijk te maken voor iedereen en haar verantwoordelijk op te nemen voor een snelle en volwaardige integratie van het aangepast rolstoelvervoer (flexplus vervoer) in haar mobiliteitsaanbod.”*

In Gent zijn nagenoeg alle flexbusjes nu reeds rolstoeltoegankelijk, maar het aanbod is zo beperkt dat het bijna onmogelijk is een flexbus te boeken. Men moet minstens 3 à 4 weken op voorhand boeken om tijdens de spitsuren kans te maken. Ook kan de regeling van het flexvervoer veel beter, meestal rijden die busjes als een prive-taxi van halte naar halte voor één persoon. Zelden gebeurt het dat er 2 gebruikers tegelijk vervoerd worden.

- *Beleidsverklaring p. 43. Een stad waar iedereen welkom is ‘Daarnaast kiezen we voor een toegankelijke benadering, waarin geen plaats is voor discriminatie, vertrekkend vanuit een positief, op feiten gebaseerd narratief.’*

De SAPH vindt dit een terechte keuze, maar wil toch opmerken dat naast sensibilisering, informatie en ondersteuning/begeleiding ook handhaving een noodzakelijke component is van een effectief en efficiënt inclusiebeleid. Dat ontbreekt soms. En zeer zeker in de aanpak van redelijke aanpassingen voor personen met een handicap.

- *Beleidsverklaring p. 43: “De Inclusiecampus”*
‘We gaan hiervoor verder in gesprek met o.a. Amal vzw, Konekt, NTGent, CAMPO en KASK.’

De SAPH steunt dit initiatief van ganser harte. En meent dat een actieve betrokkenheid en klankbordfunctie van de doelgroepadviesraden een absolute meerwaarde zal betekenen.

- *Beleidsverklaring p. 44: “Ondersteuning adviesraden”*
‘We blijven de stedelijke adviesraad voor personen met een handicap (SAPH), de adviesraad voor etnisch-culturele diversiteit (ADREM), de jeugdraad, de seniorenraad, ... ondersteunen.’

De SAPH stelt dat bijzonder op prijs. Zonder die ondersteuning (financieel, maar nog meer door de inzet van een professionele kracht, onze stadsondersteuner) zouden we niet de kwantiteit en kwaliteit van het werk kunnen leveren dat we de voorbije jaren met veel inzet hebben behaald.

- *Beleidsverklaring p.44: Daadkrachtig anti-discriminatiebeleid: De werking gelijke kansen vertrekt vanuit het principe van kruispuntdenken en blijft focussen op de uitsluitingsgronden handicap, afkomst, seksuele oriëntatie en genderidentiteit.*

Terecht maakt de stad de keuze voor het principe van kruispuntdenken en de focus op een beperkt aantal uitsluitingsgronden.

Toch is enige flexibiliteit daarbij meer dan wenselijk: op de arbeidsmarkt, bijvoorbeeld, blijft leeftijdsdiscriminatie een pijnlijke realiteit.

- *Beleidsverklaring p. 45: ‘Daarna wordt bekeken hoe we praktijktesten in de toekomst best inzetten. We gaan hierover in dialoog met de verschillende actoren.’*

De SAPH wil bij die dialoog actief betrokken worden, omwille van de specifieke verplichting van redelijke aanpassingen die bij niet-toepassing wettelijk neerkomt op discriminatie.

Besluit SAPH:

- Voeg concreet toe dat de stad een ‘Stedelijk Verbeterplan Toegankelijkheid’ opstelt, met jaarlijkse meetbare doelstellingen, budgetten en deadlines
- Neem in dit plan ook de verplichting op om personen met een handicap en de SAPH structureel te betrekken bij ontwerp, uitvoering en evaluatie van projecten.
- Voeg bij het MAKE-T-fonds: “De besteding van het fonds wordt jaarlijks geëvalueerd met participatie van ervaringsdeskundigen en de SAPH.”

- Breid de definitie van toegankelijkheid uit tot sensorische, cognitieve, financiële en digitale toegankelijkheid, niet enkel fysiek.
- Neem in het onderdeel over evenementen de verplichting op dat geen stedelijke subsidies of vergunningen worden toegekend aan ontoegankelijke evenementen of infrastructuren, tenzij met aantoonbaar verbeterplan.
- Vermeld onder “openbare ruimte” dat de stad streeft naar een maximumafstand van 200 meter tussen toegankelijke toiletten, rustbanken en drinkpunten in het centrumgebied
- De SAPH wenst een respectering van de VN-richtlijnen voor universeel ontwerp (Universal Design 7 Principles). Dit verwijst naar internationaal erkende richtlijnen, opgesteld door de Verenigde Naties, die zeven principes beschrijven zoals ‘equitability of use’, ‘flexibility in use’ en ‘low physical effort’. Door deze richtlijnen te volgen wordt ontworpen met oog voor iedereen, inclusief personen met een handicap.

9. WIJK EN BURGER

Geen opmerkingen.

10. CULTUUR, SPORT EN VRIJE TIJD

De waarde van vrije tijdsinvulling en zinvolle tijdsbesteding is voor personen met een handicap en personen met een psychische kwetsbaarheid heel groot.

Onderzoek hoe de stad het aanbod toegankelijker en inclusiever kan maken en ondersteun bestaande of nieuwe initiatieven.

- *Beleidsverklaring p. 52: Musea en erfgoed: We zetten met de musea ook extra in op toegankelijkheid voor slechthorenden en slechthorenden. We onderzoeken mogelijke samenwerkingen met partners zoals het Vlaams Gebarentaal Centrum.*

Kan hier ook ingezet worden op de toegankelijkheid voor doven en blinden en personen met een cognitieve beperking.

11. ECONOMIE EN WERK

- *Beleidsverklaring p. 60: Gent als authentieke belevingsstad: ‘Terrassen maken het stadscentrum gezellig en levendig. We geven ze alle kansen, maar zorgen tegelijk voor een toegankelijke stad. Daarom versterken we de controle op obstakelvrije doorgangen en het naleven van de regels. Gezellig en druk mag, alleen niet ten koste van toegankelijkheid.’*

Bestaande obstakelvrije doorgangen houden ruim onvoldoende rekening met de noden van personen met verschillende handicaps (rolstoelgebruikers, slechtzienden en blinden...). De huidig bestaande regelgeving terzake moet op deze aspecten een update krijgen.

- *Beleidsverklaring p. 61: Meer Gentenaars zetten stappen richting duurzame arbeidsparticipatie 'We maken arbeidskansen mogelijk op maat van de capaciteiten en talenten van iedere Gentenaar'.*

De wettelijke verplichting tot (materiële en immateriële) **redelijke aanpassingen** voor personen met een handicap blijft in de praktijk teveel dode letter. Onbekendheid met deze verplichting, de weg naar ondersteuning en begeleiding niet vinden, vooroordelen en discriminatie - dat alles staat de tewerkstelling van personen met een handicap op de reguliere arbeidsmarkt in de weg. Zonder een echte doorbraak op het terrein van redelijke aanpassingen zal de arbeidsmarktpositie van personen met een handicap niet wezenlijk verbeteren en halen we de 80% regionale werkzaamheidsgraad nooit. Een cruciale opdracht voor de stad daarom: **informeer, sensibiliseer en ondersteun ondernemingen en organisaties bij het toepassen van redelijke aanpassingen en verspreid actief succesverhalen van geslaagde inschakeling.**

- *Beleidsverklaring p. 61: 'We leggen de brug tussen onderwijs en de arbeidsmarkt, en ondersteunen bij het vinden van een juiste match voor wie aan duaal leren doet'.*

De SAPH moet helaas constateren dat het vinden van een gepaste stageplaats voor leerlingen en studenten met een handicap niet vanzelfsprekend is. Specifieke aandacht voor deze doelgroep is hard nodig bij het leggen van bruggen tussen onderwijs en arbeidsmarkt. Waarbij ingezet wordt op capaciteiten en talenten.

- *Beleidsverklaring p. 62: 'Daarbij kijken we niet alleen naar sociale tewerkstellingsondernemingen, ook reguliere bedrijven bieden werkgelegenheid aan werkzoekenden met een afstand tot de arbeidsmarkt en werken op die manier mee aan een inclusieve arbeidsmarkt.'*

Ongetwijfeld zijn er heel wat reguliere bedrijven in het Gentse die inspanningen leveren om een inclusieve werkvloer uit te bouwen. Maar tegelijk wijst onderzoek uit dat er nog steeds sprake is van (indirecte) discriminatie op de regionale arbeidsmarkt, en - erger nog - dat die discriminatie voor personen met een handicap niet afneemt, maar toeneemt!

De SAPH vraagt daarom dat de stad blijft inzetten op onderzoek naar en het voorkomen en bestrijden van discriminatie op de arbeidsmarkt, met daarin versterkte en verruimde aandacht voor de verschillende vormen van handicap.

- *Beleidsverklaring p. 62: ‘Binnen de eigen organisatie zetten we individueel maatwerk in om knelpuntberoepen doorheen onze eigen organisatie in te vullen, in eerste instantie in de zorg en kinderopvang. Op deze manier zorgen we voor nieuwe instroom en wordt ons personeelsbestand meer inclusief.’*

De SAPH meent dat de stad meer kan en moet doen om nog meer een echt inclusieve werkgever te worden: de stad Gent moet hier een voorbeeldfunctie vervullen, ook rond de tewerkstelling van personen met een handicap. Stel daarvoor een ambitieus meerjarenplan op, met streefcijfers en tussentijdse evaluatie, en maak daarbij gebruik van de expertise van de SAPH.

- *Beleidsverklaring p. 62: ‘We onderzoeken nieuwe businessmogelijkheden, en geven bekendheid aan de lokale sociale tewerkstellingsondernemingen. Dit doen we door onze netwerken te gebruiken, en evenementen op te zetten om de afstand tussen sociale en reguliere economie te verkleinen.’*

De afstand tussen de sociale en reguliere arbeidsmarkt blijft heel breed. De stad kan helpen zoeken naar instrumenten en methodieken om die afstand te verkleinen, bijvoorbeeld door 'maatwerkeilanden' binnen reguliere ondernemingen te stimuleren en te ondersteunen.

- *Beleidsverklaring p. 62: Binnen de reguliere economie informeren en sensibiliseren we omtrent het inclusiever maken van rekruterings- en selectieprocedures,*

De SAPH ondersteunt dit volmondig: redelijke aanpassingen voor personen met een handicap moeten al beginnen bij de selectie- en wervingsprocedure. We vragen dan ook dat de stad in deze informatie- en sensibiliseringsaanpak daar expliciet aandacht aan besteedt.

Besluit:

- Voeg een nieuw onderdeel toe: **“Actieplan handicap-inclusieve tewerkstelling”** met duidelijke streefcijfers **op alle functieniveaus**, jaarlijkse evaluatie en concrete maatregelen voor redelijke aanpassingen op de werkvloer.
- De stad moet expliciet voorbeeldwerkgever worden door minstens een vast percentage werknemers met een erkende handicap aan te werven en te behouden.
- Voeg een zin toe dat alle stedelijke diensten, intercommunales en gesubsidieerde organisaties de verplichting hebben om redelijke aanpassingen te voorzien, zowel materieel (bv. aangepaste software, ergonomisch materiaal) als immaterieel (bv. flexibele werktijden, tolkuren).
- Neem op dat de stad structureel samenwerkt met SAPH, VDAB, UNIA, Vlaams Mensenrechten Instituut en ervaringsdeskundigen voor het opvolgen van discriminatie bij aanwerving en het sensibiliseren van werkgevers.

- Voeg onder het deel over economische inclusie toe dat werken niet enkel een recht is, maar ook een middel tot integratie en zelfredzaamheid.

12. VEILIGHEID, PREVENTIE EN NETHEID

Geen opmerkingen.

13. DIENSTVERLENING

- *Beleidsverklaring p. 70: ‘Gent als digitale koploper
Digitalisering is niet meer weg te denken uit het leven van elke Gentenaar. Daarom zet District09, onze digitale partner, actief in op het ontsluiten van de stadsdiensten via digitale weg naar de burger: ‘*

De SAPH gaat er vanuit dat daarbij consequent rekening wordt gehouden met de specifieke digitale noden van personen met verschillende handicaps.

Besluit:

- Voeg een paragraaf toe over **administratieve vereenvoudiging van dienstverlening** rond de reglementering en het zorgen voor minder organisatorische overlast voor personen met een beperking (denk aanvragen van hulp of tegemoetkomingen, aanvraag voor toegang tot autoluwe zones, enz.)
- Breid dit onderdeel uit tot een **volwaardige strategie “Toegankelijke Communicatie”** als verantwoordelijkheid van elk beleidsdomein.
- **Verplicht vorming voor alle personeelsleden** met extern contact over communicatie met personen met een handicap, inclusief omgang met blinden, slechtzienden, doven, slechthorenden en personen met een cognitieve beperking.
- Maak auditieve informatie ook schriftelijk toegankelijk, bijvoorbeeld via ondertiteling bij video’s, tekstverslagen van online vergaderingen en visuele oproepsignalen in wachtzones;
- Voorzie de mogelijkheid om te videobellen met spraak-naar-tekstondersteuning of een schrijftolk
- Voeg toe dat alle stedelijke websites en digitale loketten moeten voldoen aan de WCAG 2.2-normen en dat de stad het AnySurfer-label actief nastreeft.
- Neem op dat informatie niet enkel digitaal mag zijn: elke stedelijke dienst moet minstens één fysieke zitdag per week of contactpunt behouden
- Vermeld de nood aan toegankelijke publieke internettoegang en ondersteuning van digitaal laaggeletterde inwoners.
- Neem op dat duidelijke, eenvoudige taal en toegankelijke opmaak (contrasten, lettertypes, pictogrammen) de standaard worden in alle communicatie van de stad.

- De SAPH vraagt om dit luik ook te koppelen aan interne communicatie binnen de stadsorganisatie, dus niet enkel naar burgers.

14. ORGANISATIE

- *Beleidsverklaring p. 70 Vastgoed en logistiek. 'Met gerichte ingrepen maken we honderd stadsgebouwen toegankelijk. We kiezen daarbij voor die gebouwen die het meest intensief gebruikt worden'.*

Toegankelijkheid van stadsgebouwen is vaak nog een probleem voor personen met een handicap. We gaan er vanuit dat 'meest intensief gebruikt' ook inhoudt dat gebouwen die vooral ook door personen met een handicap gebruikt worden onder deze categorie vallen.

- *Beleidsverklaring p. 76: Diversiteit en inclusie*

De opmerkingen bij het luik economie en werk gelden ook voor de Stad Gent, die een voorbeeldfunctie moet vervullen rond de tewerkstelling van mensen met een handicap.

Hoe kwam dit advies tot stand? Wie werd betrokken bij het advies?

Dit advies is opgesteld op basis van de ontvangen ontwerpversie van de beleidsverklaring op 24/10. Het resultaat volgt uit onderzoek en overleg met de leden van de Stedelijke Adviesraad voor Personen met een Handicap (SAPH) en werd formeel goedgekeurd tijdens de plenaire SAPH-vergadering van 3/11/2025.

Hoogachtend

De Stedelijke Adviesraad voor Personen met een Handicap (SAPH)